

ZAPREKE PRI SESTAVI USTAVE ZA LIGO NARODOV

Male države so dobile večje zastopstvo v odboru za ligo narodov.

Odbor je povečan za štiri člane. Ustava lige gre počasi. Manjše države zahtevajo več pravic in velesile se protivijo.

Pariz, 6. febr. — Male države, ki so zahtevale večje zastopstvo v odboru za ustavo lige narodov, so zmagale, na sinočni seji je bilo sklenjeno, da se odbor poveča iz petnajstih na devetnajst članov in Poljska, Čehoslovakija, Rumunija in Grška izvolijo po enega novega člana v ta odbor. Zdaj bodo delegacije manjših držav zahtevale večje zastopstvo tudi v drugih odborih ali komisijah mirovnega kongresa.

Ko je prišla sinoči reorganizacija odbora za ligo narodov na vrsto, je predlagal Leon Bourgeois, francoski delegat, da se odbor poveča za štiri člane, in sicer obdrži velika petorica deset zastopnikov, vse ostale države, katerih je 19, pa naj dobe devet zastopnikov. Anglija je predlagala, da se število članov zniža na sedem, in sicer da imajo velesile pet članov, vse ostale države pa dva. Orlando je podpiral angleški predlog. Wilson je predsedoval seji.

Velika petorica je na večerajšnji seji zaslišala delegate Čehoslovake, ki so izrazili svoje neupodobne želje glede meje nove republike. Uradni komuniste se glasi, da se je s čehoslovako zadevo zgođilo ravno to, kakor z grško. Konferenca je zaključila, da se imenuje komisija strokovnjakov, ki naj preišče stvar in potem poroča. Komisija, ki pojde v Čehoslovakijo, sestoji iz šestih članov: dveh Američanov, dveh Francozov in dveh Angležev. Ko je bila čehoslovaska zadeva s tem provizorično končana, je prišla na vrsto zadeva Arabije.

Ustava lige narodov gre počasi izpod rok. Sinoči je bilo poročano uradno, da sta bila sprejeta dva prva člena po odboru. Kaj vseubota ta dva člena, ni povedano. Odbor, ki izdeluje ustavo, je naletel na nebroj ovir, ki se pa množijo vsako uro. Vsak delegat, vsaka država ima gotove pomisleke. Francija se boji, da bo društvo narodov odvzelo staro suverenost članicam in Francija hoče, da ostanjejo suverene pravice nedotaknjene. To je pa nemogoče, kajti potem bi bila liga narodov le na papirju, kakor so bila pravila haške konference le nekakšna akademična stvar. Vsaka država, ki hoče biti v ligi, bo morala žrtvovati nekoliko svojih pravic. In to je stvar, ki dela največ preglavice. Vsakdo bi rad, da drugi žrtvuje: vsakdo bi rad, da obdrži in da dobi še več.

Ameriški delegatje (ne Wilson) so v skrbih, dali ligo odpravi staro davno Monroejevo doktrino: po natančnem študiranju so končno spoznali, da ligo ne bo skalila časti slavnega Monroa. Angleški delegat Ballfour hoče, da ligo dovoli nadaljevanje starih alijane med državami. Drugi predlagajo, da se z ligo takoj pomednarodni pošta ženi in brezžični telegraf ter gotove železnice. Japonci celo svetujejo, da ligo goji vero, in sicer dve največji veri: krščansko in budistično.

Največji problem je, kako bo razdeljena kontrola. Velesile bi najraje obdržale kontrolo, toda manjše države zahtevajo enako zastopstvo. Tukaj bo potreben dober kompromis. Ljuto debato povzroča vprašanje razsodišča. Potem je še tisoč vprašanj, ki vsak dan porode tisoč novih. Tako se vleče in suče stvar.

Ameriški poslanik Sharp je večeraj zavezal mnogim hujšakcem jezike, ko je bil objavljen njegov intervju v "Petit Parisien", da ameriško ljudstvo podpira Wilsona

ANGLIJA V SKRBEH RADI DELAVSKIH NEMIROV.

ANGLEŠKI VOJAKI SO ODKLONILI SLUŽBO V STAVKI.

Železničarji na progi London & Southwestern so se pridružili štrajkarjem. Položaj je resen.

London, 6. febr. — Železničarji na črti London & Southwestern, ki je eden največjih železniških sistemov na Angleskem, so danes zjutraj zaštrajkali. Promet je popolnoma ustavljen in položaj je zelo kritičen. Več kot 4000 vojakov, ki so dodeljeni mehanikom v armadi, je večeraj odreklo službo na železniških postajah v londonski okolici. Povelje se je glasil, da vojaki nedomestijo štrajkarje, toda vojaki so odgovorili, da je njihova služba končana in da morajo biti demobilizirani in dobiti priliko, da si poiščejo delo kot civilisti ter da morajo biti tudi plačani kot civilisti.

Vlada se je poslužila začasnega vojnega zakona (defense realinact), da prisili uslužbence v delavnicah za proizvodnjo gonilne sile, da ostanejo na delu. Naznaila je, da bo vsak uslužbenec kaznovan s šestmesečnim zaporom ali globo \$2500 ali z obojim, kdor pusti delo.

Kakor izgleda, bo koncem tega tedna ustavljen ves železniški promet v Londonu in na deželi. Vladi na področjih železnice, ki se vedno počivajo in danes imajo zaštrajkati strojevodje in sprevozniki na električnih in parnih železnicah. Uslužbenec v elektrarnah in pri proizvodnji parne sile se dosti ne zmenijo za prepoved vlade in bati se je, da bo London še nočoj v popolni temi.

Vlada se pripravlja, da nadomesti štrajkarje na železnicah in v elektrarnah. Mestni uradniki govore o drastičnih navedbah. Pripravljenih je okrog 50.000 motornih vozov za osebni promet. Hotelirji so vpsolili na stotine gledaliških igralcev, ki se ne morejo ganiti iz hotelov vsled stavke, da nado mestijo stavkujoče postreškinje.

Časopisje napada štrajkarje in grozi, da bo Anglija "z železom in v krvi strela boljševeze", če bo treba.

Položaj v Londonu je toliko slabši, ker je večeraj zapadel debel sneg in pritisnil je hud mrz in peš hoja po ulicah je skoraj nemogoča. Na tisoče uslužbenecv in trgovin in pisarnah je vsled tega ostalo doma.

Kabinet zboruje neuprenehoma. Ministri se še vedno drže stališča, da vlada ne bo intervenirala, temveč da bo samo skrbela za red in mir. Številne konference z voditelji unij, odborniki strokovnih organizacij in zastopniki ministra za delo skušajo razvozlati mučni problem, toda pravega izhoda iz krize še ni videti.

Položaj v Glydu je nespremenjen, dasiravno so delavci še vedno na štrajku. V Belfastu se stavkovni odbor pogaja s Pirriem, državnim kontrolerjem ladjedelnice trgovske mornarice, Pirrie je predložil, da se delavci vrnejo na delo z začasnimi 44-urnim delavnikom v tednu in s posebnim plačilom za nadčas, dokler se ne rešijo njihove zahteve.

VERE.

Za Illinois: Ne velike izpremembe v temperaturi; zmerni vzhodni vetrovi.
Solneni vzhod: 6:58 a. m.; zahod 5:11 p. m.

se morda zgodi še danes ali jutri. Italijanski delegatje so sklenili, da se ne bodo podali v debato z Jugoslovani na seji, saj za zdaj še ne, pač, pa bodo predložili svojo spomenico in prepustili stvar zastopnikom Amerike. Francije in Anglije, da sami sodijo, kdaj ima prav.

NOVE ODREDBE PROTI BOLJŠEVIZMU.

RAZPRAVA O BOLJŠEVIZMU V SENATU.

Washington, D. C. — Nekateri krogi in senatorji se vznemirjajo, češ, da se boljševezm širi v Združenih državah. Nekateri senatorji so šli celo tako daleč, da so rekli, da nekatere organizacije kujejo zarote, da strmoglavijo ameriško vlado s silo. Nihče pa ne omenja, katere organizacije so sprejele tak program in priporočajo nasilno taktiko.

Iz razprav in razgovorov je spoznati, da so ta strah pred boljševezmom povzročili shodi "radikalcev", na katerih so hvalili ruske boljševeke.

O stvari so se razgovarjali tudi na tedenski kabinetski seji, na kateri ni prišlo do zaključka, ampak sklenili so, da poduče predsednika Wilsona o situaciji.

Senat je sprejel resolucijo, da se uvede preiskava, če katera stranka agitira za načela stranke v Rusiji, ki tam izvaja avtoriteto. Poleg hočejo dognati, če denar prihaja od zunaj za tako propagando, ali če se je organizacija s tako propagando rodila v tej deželi in brez tuje pomoči.

Senatni odsek je sklenil, da prične z zaslišanjem v četrtek in da povabi k zaslišanju radikale, med katerimi so nekateri klasificirani kot pacifisti. Senat hoče dognati, če se propagira sila, če se hoče strmoglaviti vlada s silo z uničenjem človeških življenj in splošno stavko.

Odseku je odkazana naloga, da izdela zakonsko predlogo, ki onemogoči tako propagando.

Nekateri sodijo, da bo zasliševanje podalo nov material k novi našeljeniški predlogi, po kateri bo prepovedano naseljevanje v Združene države za štiri leta. Senator Borah je rekel v diskuziji: "Mislim, da je najboljša nastopiti proti temu vprašanju zgođaj s pridigovanjem amerišanstva križem in križem Združenih držav."

JEKLARSKA DRUŽBA JE ODNEHALA Z BOJEM PROTI DELAVSKEMU VOJNEMU ODBORU.

New York, N. Y. — Bethlehem Steel kompanija, ki ni hotel priznati avtoritete narodnega delavskega vojnega odbora, se je podala. Obljubila je, da izvede dva važna odborova zaključka.

Odbor je izjavil, da ne podvzame nadaljnjega koraka, dokler kompanija ne dokaže, da prizna razsodbo odbora.

Kompanija ni hotela za nobeno ceno priznati, da je jeklarski delavci v njenih podjetjih izvolijo odbor, ki zastopa delavce in se pogaja z družbo o delavskih zadevah. Ravnotako ni hotela pristati, da izplača povišano mezdno od dneva, od katerega delavci zahtevajo, da se poviša.

Kmalu po sklenjenem premirju je E. G. Grace, predsednik družbe, pisal narodnemu delavskemu vojnemu odboru, da družba ne čuti več potrebe, da se ravna po odbovovih zaključkih.

Narodni delavski vojni odbor je objavil še sledeče zaključke: Povišal je mezdno cestnoželezniškim uslužbenecem v Louisville, Ky.; cestnoželezniškim uslužbenecem v St. Josephu, Mo.; uslužbenecem pri Cleveland and Erie Traction kompaniji v Girardu, Pa.; in priporočil je Traction kompaniji v Jacksonvillu, Fla., da ne ovira organizacije svojih uslužbenecv.

NOVA BANDITSKA METODA.

New York, N. Y. — Pet banditjev v velikem avtomobilu je ustavilo dva voza ulične železnice in oropalo pasažirje. Po izvršenem ropu so ravnotako hitro izginili, kot so prišli.

KDO POVZROČA DRAGINJO.

TRGOVCI NA DROBNO KUPU. JEJO PO NIZKI CENI, PRODAJAJO PA PO VISOKI.

Chicago, Ill. — Cene živlom ne padejo, čeprav izkazi o tržnih cenah govore jasen jezik, da so padle cene v trgovini na debelo. Cene seveda niso padle vsem potrebščinam, ali fakta govore, da so padle cene v trgovini na debelo, odkar je podpisano premirje, medtem ko v trgovini na drobno postoje še vedno vojne cene.

Velika porota hoče dognati zakaj niso padle cene v trgovini na drobno, če so se znižale v trgovini na debelo. Pred veleporotnike je povabljenih 45 trgovcev na drobno, da odgovarjajo na stavljenja vprašanja. Preiskava bo obsežna in bo trajala najmanj dva meseca.

Trgovci seveda taje, da odirajo konzumente in trdijo, da so cene pravične. Naslednja tabeleca seveda govori nekaj drugega.

	Na debelo.	Na drobno.
12. nov. 4. febr. 12. nov. 4. febr.		
Jajca, najbolj.	\$0.64	\$0.37
Žirva, malo.	.55	.45
Bela ribica.	.11	.07
Ris.	.35	.31
Sir.	.10	.10
Sladkor.	9.50	9.50

Deset centov pri funtu masla, ali osem centov pri funtu bele fižolice je že precej visok dobiček. Funt sira v prodajo na debelo stane 31 centov, v prodaji na drobno pa 45 centov.

Torej je štirinajst centov dobička pri enem funtu.

RAZPRAVA O MORNARIŠKI PREDLOGI.

Washington, D. C. — Zahteva po čitanju brzogovorne predsednika Wilsona, v kateri priporoča, da se podpira triletni mornariški program, je povzročila ostro debato v kongresni zbornici.

Krivo za debato zvrčajo na neko izjavo, češ, da je predsednik dejal, če ne bo našel sprejet, da bo to fatalen udarec za njegova pogajanja. Kongresnik Padgett iz Tennesseeja, predsednik odbora za mornariške zadeve, je izjavil, da predsednik ni bil pravilno citiran.

Zbornica je pričela razpravljati o mornariški predlogi, ki jo je odsek priporočil soglasno. Vstal je republikanski kongresnik Butler iz Pennsylvanije in dejal, da se ne strinja z mnogimi točkami v predlogi, toda predsednik je program priporočil in zato je zanj glasoval. Namigaval je, da je program samo strakilo in da ne bo pomagal razjasniti položaja v Evropi.

Oglasili so se razni kongresniki in kongresnik Rogers iz Massachusettsa je hotel izvedeti od mr. Padgetta, če je predsednik rabil v brzogovorni besedo "fatalen." Mr. Padgett ni hotel odgovoriti direktno, ker je bila brzogovorna zaupna. Če bi odgovoril pozitivno ali negativno, bi seveda prelomil zaupnost. Odgovoril je pa kongresniku Grahamu iz Illinoisa, da je brzogovorna predsednika tako neinkovala, da odsekovi člani soglasno priporočajo mornariški predlog.

Republikanski kongresnik Mann iz Chicago je povdarjal, da se morajo kongresni zbornici predložiti vsa fakta.

Republikanec Temple iz Pennsylvanije je vprašal mr. Padgetta: "Ali je gentlemanu znano, da bo mornariški program na katerikoli način vplival na predsednikovo pogajanja?"

V odgovor je dobil: "Nisem pripravljen, da odgovorim na to vprašanje."

UZIGALICE NISO ZA OTROKE.

Chicago, Ill. — 4-letni Joseph Priztoviez se je igral s škatljo užigalic, ki so se vzele. Dve uri kasneje je v strašnih mukah umrl v bolnišnici radi hudih opeklin.

PROTI PROHIBICIJI.

PROHIBICIJA POVZROČA HUMANITARNE MATEJE S TUJEZEMSTVOM.

Washington, D. C. — Prohibicija povzroča sitnosti z inozemstvom in britska vlada je po diplomatični poti že predložila državnemu departamentu zahteve, ki so posledica sedanjih uspehov prohibicionistov v Združenih državah.

Velika Britanija je opozorila vlado Združenih držav, da ima denar naložen v pivovarnah in žganjarnah in bode vsled prohibicije imeli veliko izgubo.

V podučenih krogih govore, da je \$150.000.000 britskega denarja naloženega v pivovarniških in žganjarskih interesih.

Pred petnajstimi leti je bilo v navadi, da so združili dve ali tri pivovarne v eno podjetje, ki so ga kapitalizirali desetkrat tako visoko, kot je bilo vredno in ga prodali po tržni ceni britskim podnikom, ki zdaj zahtevajo od strica Sama, da jim vrne denar.

Po gospodarskih nazorih, ki so uveljavljeni v današnji človeški družbi, je samoposebica, če britski podniki zahtevajo odškodnino za izgubo, ki jim jo povzroči prohibicija na imetku.

Iz Kalifornije prihaja poročilo, da bodo italijanski podniki, ki imajo naložen svoj kapital v vinogradništvu, posnemali britske.

SENAT V CONNECTICUTU JE ODKLONIL PROHIBICIJO.

Hartford, Conn. — Legislatura senat je odklonil v dvajsetimi glasovi proti štirinajstim prohibicionističnim dodatkom k zvezni ustavi. Za prohibicijo so glasovali sami republikanci.

Rezolucija bo odposlana legislaturni zbornici.

LEGISLATURNA ZBORNICA V PENNSYLVANIJU ZA PROHIBICIJO.

Harrisburg, Pa. — Legislatura zbornica je sprejela prohibicionistični dodatek k zvezni ustavi. Zanj je glasovali 110 poslancev, proti pa 93.

Rezolucija se odposlje senatni zbornici.

V RHODE ISLANDU GLASUJE JO V PETEK.

Providence, R. I. — Senatni odsek je predložil resolucijo, ki priporoča senatu, da glasuje o prohibicionističnem dodatku k zvezni ustavi. Sklenjeno je, da pride zadeva v petek na dnevni red.

DVA SOCIALISTA DOBITA POTNE LISTE.

New York, N. Y. — Državni departament, ki je svoječasnno odklonil potne liste trem ameriškim socialistom, ki so imeli odgovornosti k mednarodnemu socialističnemu kongresu v Bernu, je sedaj na zahtevo predsednika Wilsona izdal potne liste socialističnim delegatom James O'Nealu in Algernonu Leeju iz New Yorka, da odpotujeta k mednarodnemu socialističnemu kongresu v Švico.

MANN PRIPOROČA PROHIBICIJSKI ODSEK.

Washington, D. C. — Kongresnik Mann iz Illinoisa, vodja republikancev, je predložil zbornici resolucijo, ki določa, da se imenuje odsek, v katerem bo šest kongresnikov in šest senatorjev, ki bo izdelal vladni proračun. Za ta odsek naj bi bilo dovoljenih \$100.000, da lahko krije potrebne stroške.

SPLOŠNA STAVKA ČRKO. STAVCEV IN TISKARJEV V HAVANI.

Havana, Kuba. — Tukaj so zastavkali vsi črkostavci in tiskarji iz simpatije akcidenčnih stavcev. Izšel ni noben list.

2

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (Januar 31-19) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

KJE JE MEJA?

Prohibicija je zmagala in voditelji in goreči zagovorniki prohibicije so tako pijani zmage, da se pripravljajo za drug naskok. Po njih mnenju je demon-alkohol premagan in zdaj je treba uničiti še demon-tobak. To ni šala, ampak prohibicionisti se pripravljajo, da izvojujejo prepoved proti uporabi tobaka.

Apostoli, ki zahtevajo, da se prepove tobak, že dolgo romajo po deželi in pridigajo, da je tobak satanova iznajdba. Med najbolj goreče apostole spada gotovo Billy Sunday z njegovo "manio". Tisoči so verno poslušali tega apostola, ko je vezal otrobe in jim pravil stvari, katerih desetleten deček ne verjame, če ima normalno razvite možgane. Adi odrasčeni otroci so kimali Sundayju in mu delali obljube, da bodo hodili pot pokore, ki jim jo pokaže evangelist, da vodi do pravega "izveličanja". Bila je stupidna masa, oblečena največkrat v svilo in okinčana po divjaški šegi s prstani na prstih, uhani v ušesih in kratvati iglami na prsih. Masa, ki ne misli in je podvržena sugestijam tujih ljudi, je poslušala tega navihanega evangelista, ki je spoznal, da človek lahko pride do bogastva, četudi rešuje duše "večnega pogubljenja" na najbolj neumnen način.

V Ameriki ne hodi samo en Sunday okoli in maže ljudstvu oči, da ne spozna prave poti, ki vodi iz zmot in trpljenja do splošnega ljudskega blagostana. Takih Sundayjev je več, ki ljudstvu dopovedujejo, da sta opojna pijača in tobak kriva vse nesreče in vsega gorja na svetu. S takimi pridigami se ljudstvo odreja od poti pravega spoznanja, da gospodarski zakoni vladajo človeško družba in ustvarjajo razmere v nji, človek pa ni drugega kot produkt teh razmer, obenem se pa napeljuje voda na mlin tistih, ki se oblačijo radi tega v plašč morale, da ložje odvajajo ljudstvo od poti, ki vodi do človeške sreče.

Menda ga ni pametnega človeka na svetu, ki ne prizna, da je alkohol strup. Ali pameten človek, če ne pozna vzrokov, ki vodijo do žganjpitja in življanja drugih alkoholnih pijač, bo iskal prave vzroke, dokler jih ne najde. Prepoved za življanje opojnih pijač, še ne odpravi življanja opojnih pijač, ker življanje samonasebi ni vzrok. Vzroki za življanje opojnih pijač so v današnjih razmerah, v katerih žive ljudje. In če spremenimo te razmere, da ne bo nihče imel poželjenja po življanju opojnih pijač, smo odpravili življanje pijač brez prepovedi.

Prepoved pa ne odpravi življanja opojnih pijač, dokler živimo v razmerah, ki učinkujejo na ljudi, da sežejo po čaši opojne pijače. Imamo države, v katerih strogo kaznujejo tihotapce z opojnimi pijačami. In kaj se je zgodilo? Tihotapci so postali bolj oprezní in žganje se je podražilo.

Ce je alkohol povzročil marsikateri zločin, ker so imeli ljudje omamljene možgane, se ne more to trditi o tobaku.

In vendar je sedaj na vrsti tobak, da gre tisto pot, katero je šel alkohol.

Frederick W. Roman, profesor na univerzi v Syracuseu, N. Y., je že naznanil, da organizirajo pod imenom "No Tobacco League of America" protitobakno ligo. Ime lige pove jasno, kakšen bo njen namen, tako da je nepotrežno razkladati njene cilje.

Torej tobak pride na vrsto. Kaj pa ima tobak opraviti z moralno? Nič!

Najprvo so reformatorji rekli delavcem, da ne smejo piti. Zdaj jim bodo povedali, da ne smejo kaditi. Kaj pa še pride? No, kasneje jim bodo lahko rekli, da naj prenehajo jesti, ker je zdravju škodljivo in tudi pregrešno, če se človek preveč naje. Prepovedana bosta končno čaj in kava in delavcem bo dovoljeno le še piti vodo in vdihavati zrak, da bodo lahko prihranili kaj za slabe dni. Meje torej ni, kje bodo nehali s prepovedmi, ko odpravijo tobak.

Seveda za mr. Sundayja se izplača taka propaganda, kakor se je zanj izplačala protialkohol. Vprašanje pa je, če je taka propaganda pametna in koliko časa bo ljudstvo prenašalo mirno to vsiljivost reformatorjev?

Slaba pitna voda je človeškemu organizmu bolj škodljiva kot tobak. Zakaj reformatorji, ki so tako v skrbeh za ljudsko zdravje, ne vstopijo, da bodo ljudje povsod imeli zdravo pitno vodo? Ej, zato, ker jim ni mar za

ljudsko zdravje, ampak ker hočejo ljudstvu ukazovati, kako naj živi, kaj je in pije, kako se oblači in zabava.

Propaganda proti uporabi tobaka je največja neumnost in čas je, da se prenehajo ljudstvu vsiljevati take budalosti.

DOPISI.

Glencoe, O. — Končana je svetovna vojna. Potihnila je vojna furija. Toda po vsej Evropi je nastala druga vojna, nastali so nemiri; štrajki. Delavstvo se je začelo boriti proti kapitalizmu. Po vsi Evropi so se začeli delavci organizirati in v nekaterih krajih so celo napovedali vojno vladi in se zoperstavljajo vojaštvu, katerega vlada pošle nasproti štrajkujočim delavcem. Vedno bolj razločno se vidi, da se je začel boj med socializmom in kapitalizmom. Zadnji so se odločili, da se bore za njih pravice in kapital se je tudi odločil, da se bo boril z vsemi njemu danimi močmi, da ne podleže. Gotova stvar je, da se ga kapital boji in da poskuša z vsemi močmi, da se zatre že v prvi kali vsak najmanjši nemir, iz katerega se lahko izčimijo nemiri in boji, kakršni so že v Angliji. Najboljše zdravilo proti tej "bolezni" je nastavljanje brezposelnih delavcev in omiliti draginjo življenjskih potrebščin, katere so v zadnjem času postale tako drage, da delavec, ako ne dela ves teden in ima družino, za katero mora skrbeti, komaj preživi svojo družino. Brezposelnost in pretirane cene za življenjske potrebščine so vzrok vseh nemirov in iz brezposelnih nemirov nastanejo lahko pomembne posledice, katerih mislo ravno veseli nekateri, kateri jih so povzročili. In kjerkoli pogledamo delavske nemire, vsepovsod vidimo, da delavci zahtevajo v prvi vrsti, ureditev delavskih razmer, tako da so vsi delavci vposljeni in da se povisa mezdá, da je mogoče preživeti sebe in družino. Gotovo je, da se vsakdo boji in da ne mara nihče skrajšati svojih dohodkov, katere imenujemo pri kapitalu dobiček. Eni zahtevajo, drugi se vpirajo ugotovitvi najprvo nemiri iz katerih diči tem zahtevam in iz tega "na se pozneje izčimijo resni upori.

In ravno sedaj se nahajamo v dobi, ko so se pojavili časi, ko se je delavstvo v vsi Evropi takorekoč organiziralo in napovedalo boj izkoriščevalcem. Mogoče, da to ne bo imelo velikih bojev, kar bi bilo najbolj za obe prizadeti stranki, ker lahko uvidita, da je brezmišlno voditi boj proti temu, kar prinese čas, kar zahteva evolucija. Temu se ne more nihče upirati.

Istotako je tudi s SRZ. Tudi ona se bori za pravice slovenskega naroda v stari domovini. Izbralo si je za program, da se ne konča prej njeno delo, dokler ni doseženo to, kar zahteva duh časa, to je svobodno republiko in da se zediní ves jugoslovanski narod, kateri je sedaj razkosan v tri dele. In kakor ima vsaka stvar, svoje nasprotnike, tako jih ima tudi SRZ. Pojavili so se najprvo oni, kateri se vedno bore proti vsem pravicam slovenskega naroda in kateri so že stari narodni nasprotniki slovenskega naroda, to je Italijani. Pozivali so se s svojimi pretiranimi in navedenimi krivičnimi zahtevami, ki lahko zanetijo zopetni požar v slovenskih pokrajinah in po Balkanu. Lažjejo po vseh časopisih, katero le boje prinašati, seveda za dobro plačo, njih lažnive in pretirane ter krivične članke, kako upravičene so njihove zahteve, in da so pokrajine, katere oni zahtevajo zase, goste naseljene s samimi pristnimi Italijani. Toda v njih največje jezo ne morejo dokazati v taki meri, kakor si sami želijo, pred mirovno konferenco v Parizu. Tudi predsednik Wilson ne mara prav nič poslušati njih "prošnjé". Toda kljub temu se Italijanski imperijalisti ne dajo ustrašiti in delujejo na vse načine in se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da okrajujejo Slovence za njih najlepše pokrajine. Radi tega pa moramo tudi mi Slovenci delovati na vse kripje, da se ne posreči, da Italijanom njih umazani nameni. Podpirati moramo SRZ po naših močeh, da tembolj uspešno vodi boj proti italijanskim anekstom in njih grabežljivi politiki. Ne smemo se ustrašiti mobilnih žrtev.

Toda žalibog, tudi med Slovenci so se pojavili nasprotniki, kateri nasprotujejo delovanju in

ciljem SRZ. Blatijo najbolj delavne osebe v SRZ in razširjajo vse mogoče laži. Toda zavedni Slovenci, kateri se zavedajo svoje narodne dolžnosti, so izpoznali že davno njih umazane namene, katerim je "dober" več kot vsa svoboda, katerim je vse eno ali slovenski narod še nadlaže prenaša okove imperijalistične sužnosti, ali živi še nadalje v ječi narodnega sovražnika, ali pa zadobi svobodo.

Toda, prepričan sem, da bodo Slovenci, katerim je mar svoboda in prostost Slovencev v stari domovini, delovali še z večjo vnetostjo za SRZ. Sedaj se vrši kampanja za milijondolarski sklad za SRZ. Prepričan sem, da se bo vsak Slovenec in Slovenka, kateri le količkaj čuti za svoje brate in sestre v stari domovini, odzval po svojih najboljših močeh in daroval v ta sklad, kolikor mu le dopuščajo razmere.

Kličem rojake, katerim je mar svoboda rojakov v stari domovini, da prispevajo v milijondolarski sklad, kolikor jim le dopuščajo razmere. Ne poslušajte raznih nasprotnikov, katerim je več mar prejšnja nemško-avstrijska sužnost, kakor pa svoboda. Ne poslušajte njih kvasenja. Pustite jih, jim bodo že padle luske raz oči, da bodo izpregledali, toda mogoče bo prepozno zanje. Za take bi bilo najbolje, da bi jih poslali prejšnjemu nemškemu kaiserju ali avstrijskemu "Charlesu Chaplinu", da bi jim čevlje snažil, ker drugi posli so tak zapustili ta dva "gospoda."

Nace Žlamberger.

Dubuque College, Iowa. — Kako čudno se je svet zasuka okoli svoje ose in dvanajseto stoletju. Začel se je z prvim splošnodanskim vremenom. Takaj je začela trava zeleniti, kot v začetku meseca aprila. Toda ne ve se, kaj nam prinese mesec februar. Morda nas iznenadi a pravo sibirsko zimo.

Toda vse drugačna zima je vladala prejšnja leta v Evropi posebno za rane krajiške in cesarjke. Marsikateri je zmrznil in na teh razvalinah so vzklile nove, svobodne republike.

Tudi tukaj v Združenih državah je bila za nekatero Slovence precej huda zima in marsikateremu Slovincu je srce oledelo in ne čuti s svojimi rojaki v stari domovini. Toda v zadnjem času se je pa marsikateremu rojaku otajalo srce in prišel je razumevati položaj, v katerem se nahajajo Slovenci v stari domovini. Prišel je prispevati v milijondolarski sklad za SRZ. Nekateri so pa kljub tej gorki zimi še nepristopni za vse besede in menda se jim srce ne bo omehalo. Ostali bodo še nadalje "zmrzali Avstrijaki".

K napredku so veliko pripomogli razni slovenski časopisi, kakor Prosveta, Proletarec, Čas, Glas Svobode, Enakopravnost, Slovenian ali Jugoslav Review, Glas Naroda in drugi napredni listi. Posebno se imamo še zahvaliti raznim govornikom, katerim so ameriški Slovenci veliko hvale dolžni za njih trud, kakor n. pr. Kristan itd. Vsem tem se imamo zahvaliti, da je SRZ danes na tem stališču, kajti ti so začeli orati ledino in žrtvovali mnogo časa in truda, da so podnili Slovence, da je edina rešitev Slovencev v prosti in svobodni republiki. Ti so organizirali "Slovensko republikansko združenje", katerega načelo je, priboriti Slovincem pravo demokratično svobodo.

Kot Slovence, ali Jugoslovane, apeliramo na vse Jugoslovane, naj se omeležajo in naj prispevajo po svojih močeh v milijondolarski sklad. Naj puste vse neumne predsodke in razna domnevanja, kar se tako rado slili med posameznimi Slovenci.

Radoveden sem, kako so bodo naši slovenski "trgovci" izkazali pri tej kampanji. Upam, da se ne bodo dali osramotiti od priprostitih delavcev.

Opominjam pa one "rojake", kateri odpravljajo nabiralec za milijondolarski sklad s povkami, mesto da bi podarili, kolikor jim dopuščajo razmere, da naj se nikar več ne imenujejo Slovenci, ampak naj se naprej ostanejo "zmrzali Avstrijaki". Taki "rojaki" niso vredni, da so potomci Slovencev, katerih edina je dolgo gojena želja je bila, da se osvobodijo izpod tvotkratične sužnosti.

Razumajo, da ne smemo vse prispevati med prej imenovane, katere ne darujejo za SRZ. Kajti marsikateri bi rad podaril, ko bi mu dopuščala sredstva in razmere. Marsikateri se morajo boriti za življenjsko eksistenco. Vpovečati moramo težke finančne razmere nekaterih rojakov.

Opominjam nabiralec za milijondolarski sklad, da naj nikar ne vnamejo "nikelj" od onih "zavednih" rojakov, kateri se izražajo: "Na, tukaj imaš 'nikelj', da se te ne iznebim". To je takorekoč videti nevarnost in a tem izražajo, da v njih mislih ni vredna svoboda Slovencev več kot en nikelj. Obrnite takim "rojakom" hrbet in zapomnite jih dobro.

Vse za svobodno Jugoslovansko republiko in milijondolarski sklad.

Andrej Sprogar, Glas SRZ.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedaj v Chicago, Ill.

IZVLEČEK VALNI ODBOR:

August Aučin, Mary Aučin, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Ethin Kristan, Math. Pogorelec, J. N. Rogelj, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NAZORNI ODBOR:

Ivan Krešič, J. Kvartič, Joško Oven.

CENTRALNI ODBOR DO NOVEGA KONSTITUIRANJA:

John Ermenc, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravljia, Jacob Muha, K. H. Poglodič, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, John Kalan, Anton Zlogar, Louis Truger.

Vsa pisma in denarne pošiljate naj se pošiljajo na sledeči naslov:

ANTON J. TERBOVEC, 3637-3641 W. 26th St., Chicago, Ill.

IZVLEČEK ZAPISNIKA REDNE SEJE EKSEKUTIVE SRZ.

Seja se vrši v pisarni SRZ. v ponedeljek, 3. februarja. Seja otvorjena ob osmi uri; predseduje brat V. M. Konda. Navzoči: A. Aučin, Filip Godina, F. Kerže, E. Kristan, W. Russ, A. J. Terbovec, Jože Zavertnik in poslovodja.

Čitanje zapisnika zadnje redne seje se opusti do prihodnje seje, katere se vrši prihodnji ponedeljek večer, ko bodo isti lahko prisostvovali nadzorni odborniki.

Brat tajnik poroča, da je bilo v mesecu januarju \$5,134.13 dohodkov in zraven še pripomni, da je bilo v tem mesecu samo par nabiranih pol vrnenih, ker je bil rok kampanje podaljšán do 17. februarja.

Glede kampanje milijon dolarjev poroča, da je bila cela akcija zakasnela, ker niso mogle tovarne pravočasno izdelati znakov in izkaznic za okna, smo pa iste prejeli danes in jih tudi skoro že vse razposlali. Kampanja kaže dobro, kakor govore sedanja poročila, kajti narod je v resnici navdušen za našo propagando in uvideva potrebo velike protigigancije, da se ovržejo italijanske laži in brani naše pravice in ozenlje.

Predložene račune se odobri in nakaže izplačitev.

V mesecu januarju je eksekutiva izdala poleg angleške tudi slovensko revijo. Iz poročil iz raznih naselbin in od rojakov je videti, da rojaki so pri volji pomagati eksekutivi, da se naš glas sliši po vsej Ameriki, kajti pridno so raznašali posebno izdajo revije po vseh uradih in lokalnih listih. Namen revije je namreč ta, da seznanimo ameriško javnost o resničnem položaju v stari domovini in o naših pravičnih zahtevah.

V vsaki naselbini, kjer žive Slovenci, je najti tudi prilično lepo število Hrvatov in Srbov, ki so se zadnje čase začeli precej zanimati za naš program. Zadnje čase smo prejeli iz mnogih krajev pisma, v katerih nas rojaki nagovarjajo, da bi izdali kaka navodila v hrvaškem jeziku, to pa največ radi tega, ker Hrvati so tako nesrečni, da nimajo niti enega svojega lista, ki bi propagiral republiko in jih budil k zavesti.

Z ozirom na to, da je v naši organizaciji že prilično lepo število Hrvatov in Srbov, ker je naš boj njih boj, ker gre ravno tako za njihove pravice kakor za naše, je eksekutiva sprejela predlog, da se od sedaj naprej izdaje po možnosti tudi revija v hrvaškem jeziku. Če hrvaški časopisi nalašč nečjejo videti potrebe časa, če nečjejo izpolniti občne ljudske želje, tedaj je naša dolžnost, da mi damo v javnosti izraz ljudske želje in povsem bratskemu narodu kaj se v resnici godi okoli njih in kako razpoloženje v resnici vlada med narodom.

Čitajo se dopisi. Na razna vprašanja, ako smejo nabiratelji narodnega davka sprejeti vojno-varševalne znamke (War Savings Stamps) in Liberty Bonds se tu pojasnjuje, da iste smejo sprejeti.

Na dopis okrožne organizacije št. 11 glede kredita za nabrane prispevke, eksekutiva potrjuje odgovor v celoti in apelira na vse k tisti organizaciji podrejene krajevne organizacije, da se ravnajo po navodilih izdanih od okrožne organizacije. To je ako spadajo pod okrožno organizacijo, tedaj naj svoje prispevke in drugo pošiljajo na okrožno organizacijo, katere bo skrbela, da stori svojo dolžnost napram centrali.

Poročilo American Yugo-Slav Relief v New Yorku, se vzame na znanje. Prečita se tudi Buletin od gorenje organizacije, v katerem se omenja, da sedaj še ni mogoče nobenih stvari pošiljati v stari kraj v od pomoč rojakov, in da nas bo o tem že pravočasno obvestila. SRZ skrbno pazi na vsak razvoj in na vse potrebno preskrbljeno pri merodajnih krogih, da nas bodo takoj obvestili, kakor hitro bo mogoče kaj storiti za od pomoč našega naroda, da bomo mogli dati ljudem direktivo kako pomagati bednemu narodu. Za sedaj pa se ne da enkrat nič storiti.

Razni govorniki podajo svoja poročila o obdržanih shodih. Br. Godina je imel shod v Aurora, Ill. v nedeljo 2. februarja. Br. Kristan poroča, da je imel shod v Canonsburgu, Pa., kjer je bilo 27 društev zastopanih in da je bil razpoloženje na tem shodu izredno dobro. Nadalje poroča o shodu v Clevelandu, ki se je zaključil z velikim uspehom, tako da koncu shoda ni niti eden navzočih stavil enega samega vprašanja. To dejstvo je posebno značilno za Cleveland radi tega, ker so nekaki "boljševiki" izdali in preplavili v spakledrani slovenskimi in hrvaškimi pisane letake in opozarjali Jugoslovane, da se ne udeležijo tega shoda. Može so v letakih stavili nekaka vprašanja, zgubili pa so srce in pogum, da bi stopili pred osebo, katero so napadali "izza plota".

Br. Kerže in Kristan poročata o shodu v Kenosha, Wis. Govorila sta v slovenskem, hrvaškem, češkem in angleškem jeziku. Shoda se je udeležilo okoli 400 ljudi. Poročata, da sta pričakovala večje udeležbo, da pa se to ni zgodilo, je najti krivdo v tem, da so Italijani zvedeli za ta shod, da so dan prej priredili nekako posvetovanje vseh italijanskih društev in povabili italijanskega konzula, kjer so sprejeli dolgovozno resolucijo in v njej blatiili Jugoslovane z Avstrije. Italijanski tolarji so imeli precej opraviti, kajti časniki so z nekakim veseljem priobčili italijansko resolucijo, bojijo se pa kot hudice križa priobčiti kaj v prilog Jugoslovancev. Govorica se je raznesla tudi po Kenoshi, da bodo dvorano, kjer so imeli Jugoslovani shod bombardirali in zato je bila tako mala udeležba. Na shod so bili povabljeni tudi župan, poštar in mnogo drugih odličnih Američanov, ki so obljubili, da bodo prišli, toda ni jih bilo, namesto njih pa je bila v dvorani vsa mestna policija.

Iz gornjega poročila si lahko rojaki po drugih naselbinah predstavljajo, kako delujejo Italijani, naščuvani od italijanskih imperijalistov in pod patronanco italijanske vlade, ki pošilja svoje konzularno osebje v naselbine itd. in je že čez petdeset milijonov dolarjev porabila za svojo propagando.

Br. Kerže poroča, da je imel shod v La Salle, kjer je bila dvorana nabito polna.

Upravitelj poroča, da je aranžiral shode za sledeče naselbine: Ethin Kristan, Mesaba Rangé, Minn., teden pričenši z nedeljo 16. februarja v Ely, Minn., obiskal bo tudi druge naselbine.

Frank Kerže: 22. februarja v West Frankfort, Ill., 23. februarja St. Louis, Mo., 24. febr. Springfield, Ill., 16. febr. Waukegan, Ill., in 1. marca v Conemaugh, Pa., in na povratku iz Washingtona mogoče v Herminie, Pa.

Rojaki, pomislite, da en človek more biti samo na enem mestu istočasno, torej da ne moremo ustreči vsem naenkrat. Prejeli smo prošnje, da bi poslali govornike na nedeljo 16. februarja za petnajst

krajev. Vsi zahtevajo Kristana ali Keržeta. To je pa nemogoče. Že prej smo svetovali, da se organizacije obrnejo na nas vsaj en mesec pred nameravanim shodom in vprašajo, ako jim moremo poslati govorilnika, katerega žele. Br. Kristan misli, da bo morda utegnil napraviti govorniško turo po vzhodni Pennsilvaniji in New Yorku tam nekje v mesecu marcu. Dan še ni določen.

Ker pravila govore, da se celoten račun priobči vsakih šest mesecev, je eksekutiva sklenila, da se ta določba popravi in toliko, da se priobčijo dohodki in izdatki vsake tri mesece.

Seja zaključena o polnoči.

A. J. Terbovec, tajnik.

GLASOVI ROLJUBNIH SRC.

Kampanja za narodni davek za svobodno Jugoslavijo je v polnem tiru. Nabiralec so dobili te dni vse potrebne stvari. Nekateri so začeli vračati pole z imeni in zneski darovalcev, zopet drugi, katerim nismo poslali dovolj znakov in izkaznic, pišejo ponje, da jim jih poslamo.

Ako mislite, da ne boste imeli dovolj znakov ali izkaznic, pišite nam ponje TAKOJ.

Zapomnite si, kampanja prve serije se zaključuje 17. februarjem. Kedar pošljete nabrani denar, vrnite tudi nabiralne pole in neporabljene znake.

Diplome prejmejo darovalci potem, ko bo kampanja prve serije zaključena. Vsak, ki daruje \$50 ali več dobi diplomu poleg znaka s tremi zvezdami in izkaznico za okna.

Kakor izgleda, bo šlo nad tisoč diplom rodoljubnim rojakom in rojakinjam, ki darujejo Liberty Bonde za svobodno Jugoslavijo. Res Lepo misijo imajo ti Liberty Bondi, ki so naprej pomogli streti glavno militaristični kači in sedaj zopet pomagajo k svobodi našega tisočletja zatiranega naroda!

Strie Samov vojak, Sergeant Rudolf F. Komator, Camp Gordon, Ga., pošilja deset dolarjev in piše: "Believe me, če bi bil jaz 'zunaj' bi se drugače odrezal. No saj veste, da se vojaku ni treba veliko opravičevati. Toda ker ljubim domovino, darujem v ta namen deset-dnevno plačo. In kedar bomo šli pogledat domov, ali pa na srce in 'gamse' na Kamniških planinah, pa bomo videli, kako izgleda naš učinek tam."

Anton Sotler in Miklaučič v Willock, Pa. še pohvalita, da gre z nabiranjem davka prav dobro. Sotler je neletel na mladeniča, katerega ime začnekrat noče omeniti, ki je dal Liberty Bond, rekoč: "Za svobodno domovino, dam ga z veseljem!"

POZOR! Krajevna organizacija v Detroit, Mich., št. 11 S. R. Z., ki je pred enim letom štela vsega skupaj štiri člane, poroča o kampanji: "Delo gre od rok v splošno zadovoljnost vseh. Od četrtika do nedelje smo nabrali \$1.200. Potrebovali bomo lepo število diplom. Naša nasebina bo šla brez dvoma 'over the top'."

Nabiralec John Ban iz Oakmont, Pa., je začel nabiralno polo z lastnim podpisom in darom \$50.

Mihail Kruley, Somerset, Colo., poroča o ustanovitvi krajevne organizacije in pošilja naknadno \$284.00.

Nabiralec Krzeknik, Homedale, Idaho, kjer je osem farmerskih družin, pošilja polo št. 301 s svoto \$123.48. Darovali so vsi, tudi otroci farmerjev.

Klun in Šetina iz Chisholma pošiljata na račun \$141.00.

Frank Petaus iz N. Tonawande, N. Y., pošilja zase \$50, za svojega brata, za katerega je že prej enkrat poslal \$20, sedaj zopet \$20.00.

Nabiralec Joe Brie iz Export, Pa., je poslal \$100.

Iz male nasebine Hanlin Sta., Pa., sta nabiralca poslala \$165.00. Vsak darovalec je dal najmanj \$5.00.

Niek Triller, Buena Vista, Pa. Prejeli smo svoto \$141.30. Prosimo, pošljite tudi pole. Imena darovalcev in nabiralev, kakor tudi številke pol bomo priobčili v posebni knjigi ko bo kampanja te serije zaključena.

Rojaki in rojakinje, naša iskrena želja je, da bi mogli priobčiti vsaj eno desetino tistih pisem, ki izražajo ljubezen tu v Ameriki živim rojakom do svoje rojstne domovine. Ne samo, da imajo ljubezen na koncu jezika ali peresa, ampak jo imajo v srcu, kajti njihovi darovi to jasno kažejo.

Nemogoče nam je priobčiti imena vseh darovalcev in glasilih SRZ., ker to bi zelo prevel prostor. Da pa bo vsak darovalec videl in se prepričal, da je bil njegov dar pošteno odposlan na pravo mesto, bo eksekutiva SRZ. dala natiskati imena vseh darovalcev in svote, kakor tudi imena nabiralev in številke pol v obliki knjige, katero bo lahko dobili vsi darovalci.

Originalne pole, z lastnoročnimi podpisi in darovi, pa bomo dali vezati v knjige, katere bomo poslali Slovenski Narodni Vladi in ljubljani, da jih tam hrani v arhivu in trajen spomin na naš boj in našo požrtvovalnost za svobodo Jugoslavije.

Prepričani smo, da ne bo niti enega, ki si ne bi želel, da pride tudi njegovo ime v to spominsko knjigo.

Čas je kratak, kampanja se kmalu zaključuje, če še niste prispevali narodnega davka, potrudite se! Slekrajev naj ne bo med nami ameriški Slovenci!

Tisti rodoljubni rojaki, ki žive v krajih, kjer nimamo nabiralca, lahko pošljejo svoj dar naravnost na A. J. TERBOVEC, 3637-3641 West 26th Street, Chicago, Ill. Njihova imena bomo zapisali na uradne pole in poslali jim bomo potrdilo, znak in izkaznico.

Inozemstvo.

Francoska vlada bo pojasnila socialistom svedo z Rusijo.

Pariz, 6. feb. — "Le Populaire", glasilo francoskih manjšinskih socialistov, žigir urednik je Jean Longuet, je naslovilo na Pichona, ministra zunanjih zadev štiri vprašanja, ki so:

1. Dali etenta pripozna pravilo ruske revolucije, da sama odloči svojo usodo in hočejo li zavezniki takoj umakniti svoje čete iz Rusije ter odstraniti blokado?

2. Ali je konferenca na Princēvih otokih namenjena le za organiziranje skupine v Rusiji, ki zahtevajo narodno avtonomijo, ali velja tudi za tiste, ki se bojujejo za političen teritorij?

3. Ali se bo na ruski konferenci razpravljalo o mirovnem programu ruske sovjetske vlade, objavljenem zadnje dni decembra m. l.

posebno kar se tiče dolgov, ki so bili narejeni za časa carja, predruženja mej in rudniških koncesij?

4. Dali mora ruska konferenca na vsak način biti na Princēvih otokih, ki niso primerni za to stvar, ali bi bili zavezniki zadovoljni, da se sestane vrši v kateri nevtralni državi, n. pr. na Švedskem ali Holandskem?

Pichon je omnil, da vprašanja predloži mirovni konferenci in odgovor, ki ga prejme od konference, pošlje takoj Longuetu.

"Le Populaire" piše, da je Sazanov v imenu vlade v Omsk-Kubanu izjavil, da se ne udeležijo ruske konference. Ravno tako so odredke prisostvovanja ostale buržoazne ruske grupe. Republika Georgija in Baltičke dežele anarhista, da so neodvisne od Rusije, torej se konference ne tiče njih. Ruski listi, ki so nasprotni boljševikom, pozivajo svoje stranke, da

naj drže roke proč od rusko-zavezniške konference.

London, 6. feb. — Grof Spiridovič, ki se uhaaja tukaj, je rekel, da so boljševiki za časa svoje vlade usmrtili 300.000 ruskih plemenitav.

London, 6. feb. — Danes je zopet prišla brezžična brzobjavka iz Moskve, v kateri naznanja Čičerin, da je sovjetska vlada pripravljena udeležiti se konference in vprašuje, dali so zavezniki določili, po kateri poti imajo iti delegacije na določeno mesto. Čičerin obenem javlja, da je sovjetska vlada pripravljena stopiti v pogajanja z ostalimi ruskimi skupinami.

Iz Omska poročajo, da so čete generala Glajde na sibirski fronti uničile dve boljševiški diviziji.

Iz Arhangelska javljajo, da so ameriške patrulje odbile napad na vas Vistavko ob reki Vagi. Večje število boljševikov je bilo vjetih. Američani so imeli v tem boju pet mrtvih in več ranjenih. Položaj na fronti ob Dvini je nespremenjen.

Boljševiški kongres.

Stockholm, 6. feb. — Lenin je naslovil poslanico na boljševike v Baltičkih deželah, na Poljskem, Ogrskem, v Ukrajini, Nemški Avstriji, Nemčiji in na Finskem, s katero sklicuje komunistični kongres, ki ima "zatemniti mirovno konferenco v Parizu in socialistično konferenco v Bernu."

NEMŠKA VLADA SE JE PRESSELILA V WEIMAR.

Novi nemiri v Berlinu. Bremen se je podal. Socialisti smagali pri pruskih volitvah.

Amsterdam, 6. feb. — Ebertova vlada se je začasno preselila v Weimar, kjer je zdaj v teku ustavodajna skupščina. "Vossische Zeitung" javlja, da hočejo spartakoveci izbrati odločnost vlade in se polastiti Berlina. Spartakoveci so dobili pomoč od radikalcev v Brunswicku in Wilhelmshavnu.

V Dusseldorfu so spartakoveci oklicali socialistično republiko. V Holsteinu in po vsem industrialnem okolju ob reki Ruhr se vrše izgrebi. Vojaški svet v Hamburgu je oborožil močno četo delavcev, ki imajo nalogo stražiti velike živilne postaje: spartakovske čete patrolirajo ulice in pristanišče. Delavci v Vulkanovih ladjedelnicah so zastavkali iz simpatij do rebelev v Bremenu.

Kodanj, 6. feb. — Semkaj je prišla vest, da so vladne čete okupirale Bremen in spartakove čete so pobegnile v Groepsingen. Mesto je zelo poškodovano vsled bombardiranja. Stara cerkev, mestna hiša in borza so deloma porušene. Kakih dvajset spartakovcev je bilo ubitih med bombardiranjem in žrtve so tudi med civilnim prebivalstvom. Druga vest se glasi, da je prišla armada spartakovcev iz Eisenbacha na pomoč tovarišem v Bremenu in boja še ni konec.

Bern, 6. feb. — Z nemške skupščine v Weimarju še ni nobenih poročil. Včeraj so poročali, da prvo delo skupščine bo izvolitev provizoričnega kabineta, ki bo sestavljen iz večinskih socialistov in republikanskih demokratov. Socialisti in demokrate imajo absolutno večino na skupščini in v celotega pride koalicijska vlada.

London, 6. feb. — Po zadnjih vesteh so volitve v pruski državni zbor izpadle kakor sledi: Večinski socialisti imajo 145 poslancev, neodvisni socialisti in spartakoveci 24, klerikalci 85, republikanski demokratje 65, nemški nacionalci 48, nemška ljudska stranka 24, druge manjše stranke 10 poslancev. I z tega sledi, da bodo socialisti in republikanski demokratje kontrolirali tudi prusko zbornico.

Amsterdam, 6. feb. — Iz Berlina poročajo, da so bili pri seji centralnega vojaškega sveta zadnji tork navzoči tudi zastopniki ruskega vojaškega sveta v Petrogradu. Prišli so v dvorano z rdečo zastavo, na kateri so bile tiskane besede: "Pozdrav nemškemu vojaškemu sovetu od petrogradskega vojaškega sveta."

Premirje med Čehi in Poljaki.

Bern, 6. feb. — Med poljskimi in čehoslovanskimi četami v Šleziji je bilo 3. t. m. podpisano sedem-dnevno premirje. Premirje se nadaljuje avtomatično, ako ga pa hoče prelomiti prva ali druga stranka, mora dati obvestilo štiri ure pred bojem. Diplomatični zastopniki obeh strank smejo potovati čez teritorij nasprotnih stranke.

Ameriške vesti.

SUROVI BANDITJE.

Chicago, Ill. — Šest oboroženih banditov je "ropalo" American Cuttlery kompanijo skoraj za tisoč dolarjev, ni pa doseglo svojega cilja — \$10.000, radi katerih je bil izvršen roparski napad.

Banditje so mislili, da je \$10.000 v pisarni kompanije, ki so služili za izplačo meze. Ker niso dobili zaželenih tisočakov, so pretepali uslužbenec in ženo.

Joseph Kohn, krvav po obrazu vsled udarcev od banditov, je prihitel k strojniku in mu dejal, naj zatuli a parno piščalko. Tuljenje parne piščale je prepodilo bandite, da so hitro pobrali šila in kopita. Gdč. Margaret Dunnovo je neki bandit sirovo vrgel v temen prostor, da se je onesvestila, ker je hotela telefonirati na policijsko postajo.

Ko so banditje gospodarili v pisarniških prostorih družbe, je bil denar na potu pod varstvom posebne straže.

Banditje so pobrali pisarniškim uslužbenecem vse vrednosti, ki so jih imeli pri sebi.

MESARJI SO SE VEDNO V KLEŠČAH.

Washington, D. C. — Tajna opazka, ki je prišla v roke Francis J. Heneyju in ki jo je napravil Louis F. Swift, je igrala veliko vlogo pri zaslišanju mesarjev.

Mr. Heney je trdil, da mesarji kontrolirajo tudi trgovino s kokoši in da je Pribebeja kompanija le Swiftova podružnica. W. A. Glasgou, zagovornik živilske uprave, je trdil, da Heneyjevi dokazi ne zadostujejo, da se Pribebe odpušči.

Ko je drugi dan pričelo zasliševanje, je mr. Heney izpovedal, da so se pri zaslišanju zamešali Swiftovi dokumenti z njegovimi in ko je doma pregledoval svoje dokumente, je med njimi našel tudi kopijo poročila zvezne obrtne komisije, ki je služila Swiftu, da je dajal odgovore. Senator Page iz Vermonta je protestiral, da se porabijo taki dokumenti pri zaslišanju, odsekova večina je pa odločila nasprotno. Na podlagi te Swiftove opazke, je mr. Heney vrnil mr. Glasgou, da je bila pravica na njegovi strani, ko je delal očitke, da Pribebe lahko izrabi svojo pozicijo v pomoč mesarjem.

Zaslišan je bil L. D. H. Wold, ravnatelj v trgovskem departamentu tvrde Swift & Co., ki je seveda dejal, da predloženi zakoni za kontroliranje mesne industrije niso dobri.

Edward C. Lasater, član eksekutivne organiziranih živinorejcev je rekel, da sta živilska uprava in poljedelski departament pomagala mesarjem do monopola.

AMERIŠKI TRGOVCI PODPIRAJO LIGO NARODOV.

Washington, D. C. — Harry A. Wheeler, predsednik ameriške trgovske zbornice, je poslal v imenu zbornice predsedniku Wilsonu brzobjavko, v kateri se izreka za ligo narodov. V ameriški trgovski zbornici so organizirani ameriški trgovci v svrhu svojih interesov.

Brzobjavka pravi, da se je v nekajh oficijelnih krogih pojavila o pozicija proti ligi narodov, kar lahko onkray oceana napravi napakno mnenje, da nima liga narodov v Ameriki močne podpore.

Senator Hitchcock, predsednik senatskega odseka za zunanje zadeve, je izjavil, da predsednik obvesti senat, ko pride ugoden čas za to, kakšen je sporazum glede lige narodov.

Senator Borah iz države Idaho je omnil, da ni svoječasnno kritiziral lige narodov, kot jo ima predsednik Wilson v mislih, ampak njegova kritika se je nanašala na Taftovo ligo za izsiljenje miru.

VKLJUČENJE 90.000 AKROV SVETA V NARODNO ŠUMO.

Washington, D. C. — Zbornica je sprejela senatno zakonsko predlogo, ki določa, da se vključi 90.000 akrov sveta v wyominsko narodno šumo. Predloga je bila sedaj odkazana kongresnemu konferenčnemu odboru. Svet se nahaja v srednjem Wyomingu, in po njem tečejo razni potoki, ki se izlivajo v druge večje reke.

Sprejete je bila tudi predloga in odposlana senatu, ki je važna po načrtu mr. Lana, tajnika za notranje zadeve za razvoj narodnega parka v Skalnatem gorovju. Predloga preključuje del postav, ki mejuje letne izdatke za ustanovitev narodnih parkov.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota.

Izskup. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjar, 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
PODPREDSEDNIK: Anton Hrst, Box 140, Cantonburg, Pa.
TAJNIK: John Verderbar, 2708 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
TAJNIK BOLNIŠKEGA ODDJELKA: Paul Berger, 2857-59 So. Lawdale av., Chicago.
SLAGAJNIK: Anton J. Terbovec, Box 1, Cicero, Ill.
UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

PORODNI ODESK.

JOŠ AMBROŽIĆ, predsednik, Box 351, Cantonburg, Pa.
JOŠ UNDERWOOD, 408 May St., Springfield, Ill.
MARTIN ZELENIČAR, Box 276, Harborton, Ohio.
JOŠ RADIŠIČ, Box 432, Smithton, Pa.
FRANK SOMRAC, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODESK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2857-59 So. Lawdale av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 436, Bridgeville, Pa.
ANTON RADIŠIČ, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Sular, Box 104, Gross, Kans., za jugovzhod.
LEO KUŠAR, Box 246, Gilbert, Minn., za severozahod.

Nadzorni odbor.

MATT PETROVIČ, predsednik, 14515 Hale Ave., Collinwood, Ohio.
JOŠ AMBROŽIĆ, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
JOŠ KALAN, 6101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjar, JOŠ AMBROŽIĆ in MATT PETROVIČ.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
JOŠ TRČEJ,
JOŠ OVEN,
VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": JOŠ ZAVARTNIK.

POZOR! — Vse donarje pošiljate in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošilja na naslov: John Verderbar, 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse zadeve bolniške podpore naj se pošilja Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v št. uradu.

Vse priitke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošilja M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, žigir naslov je zgornj.

Vsi priitvi na gl. poradni odesk se naj pošilja na naslov: JOŠ AMBROŽIĆ, Box 351, Cantonburg, Pa.

Vse priitke proti uredništvu glasila se naj pošilja predsedniku tiskovnega odbora Vincencu Canjarju.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2857-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

KRASEN FONOGRAF ZA \$27.25 — SAMO 30 DNI!

Oglejte si ta izvrstno izdelani fonograf. Ali ste že kdaj slišali kaj o kundi kot je to, naj. Ne in dvomljivo je ako bodele sploh imeli priliko dobiti fonograf kot leta in po tako niki ceni kot vam jo ponujamo mi danes. Izdelan je trepno in vasa bode odnesel za dolgo časa na več let. V prodajalni bi morali plačati najmanj \$50.00 za tak fonograf ali za to, da šestmesečno naše odjemalje in običajno sploh, da je naš izdelek eden iz med najboljših po tako niki ceni, dali bomo na trg za 30 dni po št. mesecih. Lahko boste vsi izdelek plačali. Tako fonograf bi morali imeti vsaki hiši, ker lepša vaše stanovanje, daje zabavo in veselje. Recimo, da bi vi bili slučajno v drugi sobi kadar igra fonograf in bi niti ne vedeli kje je orkestar, ali je res to naveden fonograf, enako ako bi slučajno igrali eno pesem, bi si skoraj predstavljal, da polje živi pevec. Ima sludno melodijo in globoko zaganje glasov. Vi ne najdete človeka, kateri bi ne bil zadovoljen s tem gramofonom. Čemu hoditi v gledališča in poslušati petje in godbo, ko vam vendar ta krasi fonograf daje ravno tako jasno in distinktno godbo in pesmi doma v vašem domu. Edino pri nas vi lahko kupite tak fonograf in mi ga prodamo po tovariški ceni za \$27.25 in dajete se dobo 30 dni, in kadar nam pošljete v teku 30 dni naročilo gramofona in izreke in orkestr, doli polje ta stroja s sodnje najnovišče vrste plačati in 30 dni POPOLNOMA PRIKUPITI. Ne plačate nam denarja napred, prilijete nam \$3.00 s vašim naročilom in ostalo svoto bodele pa plačali tedaj kadar se vam bode pripeljalo fonograf na vaš dom. Ako nam pa pošljete celo svoto s naročilom, to je vseh \$27.25, tedaj vam pa damo 15 dni popoldnoma zastoj in 400 izel. Ako želite imeti prijazno godbo v vašem stanovanju tedaj se odločite za naročilom marveč pošljite takoj vaš natančen naslov in ime na sledeči naslov:

UNION PRACTICAL CO.,
1418 W. Division St., Dept. 24, G., Chicago, Ill.

NEKAJ ČISTO NOVEGA. ČITAJTE!

Skoro nedvomno je, da vi še niste slišali ali videli tako krane ure kot ta čisto nova ura. Da vam sečnamo a to vrsto urami vam podamo kratič ura te ure. 1) Ta ura kaže ure in minutu kot vsaka druga ura. 2) Kaže imena vseh dneva v tednu. 3) Kaže mesec. 4) Kaže datum. 5) Lunine spremembe. 6) Ima dobro kolese in vgradnje dober čas. 7) Ima trčenje in dobro pokrvice. 8) Je dobro izdelana. 9) Ima 3 kovanov. 10) Je jamena za 25 let. 11) Lahko leži v vodi 24 ur in se vzamno vadri čas. Je nekaj neverjetnega. Kdor kupi to ura bode imel dobro in uporabno ura. Ta ura je vredna do \$15.00, ampak, da sečnamo ljudi s njo smo se odločili da je ponudimo na trg po smerni tovariški ceni po \$3.75 in slej do dne 15. marca. Mi vemo, da je ne morete kupiti nikjer boljše od te se enako ceno. Ta ura je popolnoma enaka kakor smo jo mi mislali, in če bi se bili zadovoljni s njo je tehtnih razlogov mi vam vrnemo vaš denar. Mi smo prepričani, da ne morete kupiti enake ure v nobeni prodajalni. Opozorila! Ako želite dobiti to ura po tovariški ceni za \$3.75 kot to stane stotine drugih, tedaj nam pošljite vaše naročilo pred 15. marcem kar pomeni se bode ceno znižala na \$18.00. Zaponite si, da imate sedaj priliko dobiti dobro ura vrednoti do \$15.00 za niki ceno za \$3.75, torej tu odločite se ali ne bode to za danes. Ako odločite za oglas in lista in ga prilijete vašemu naročilu pred 15. marcem, vam ura prinese na dom. Kdor bi naročil dve ali tri in krepitve zagotovi. Bi ne zahtevamo, da vam pošljete denar, samo naplajte vaše ime in naslov, prilijete plenu en dolar za jamenje in ostalo pa plačate potem kadar boste prejeli blazo. Vsakdo bi naročil dve ali več let, ura damo bi volje tovarski splošni kar mi ne zahtevamo denarja v napred, temveč kakor hitro vam orisnemo ura imate plačati \$3.75. Plašite se danes.

EUROPEAN WATCH CO.,
1418 W. Division St., Dept. 21, K., Chicago, Ill.

POZOR!

Pozlačena ura za samo \$6.95.

Samo enkrat v življenju imate to priliko nakupiti vam nudimo sedaj mi samo popolniti si \$15.00 ura se dobi za \$6.95. Ura ki vam jo tu opozujemo je trepna in krasi izdelana, pokriva sta izvrstno posrežena in bode odlična, ura je srednje velikosti jamena za 25 let. Kolese in notranji stroj je vklejen se rubljevi kamni, kateri drže kolese okraj in tako vgrajene vsota pravilna čas. Ura je vrste se prodajajo po \$15.00 in več, torej li se za kratko dobo jih bodele mi prodajali po \$6.95. Ako si vi izrečete ta oglas in se nam pošljete s vašim naročilom, bodele prejeli prijazno posreženo in veridno popoldnoma zastoj. Torej pošljite se to priliko se danes, brez jutri smo lihi se prepričate. Ta ura ima in po ti ceni \$6.95 velja samo do 15. marca. Vi se namite in nam pošljite vaše naročilo, da vam pošljemo vašo ura, kar mi ne zahtevamo denarja v napred, temveč kakor hitro vam orisnemo ura imate plačati \$6.95. Plašite se danes.

EUROPEAN WATCH CO.,
1418 W. Division St., Dept. 22, A., Chicago, Ill.

POZOR!

Ne bojuj se za svobodo in pravico samo z jenikom, ampak pokazuj pri svojih čitateljih. Opozorite ga!

